

Съдържание

Предговор _____	5
Рецензии _____	7
Епидемиологични и етиологични аспекти на закрыта гръдна травма _____	13
Принципи на начално поведение при пострадали със закрыта гръдна травма _____	14
Методи за локален контрол на гръдната болка при пациенти със закрыта гръдна травма _____	16
Специфични увреди при закрыта гръдна травма _____	23
I. Контузия на гръдата стена (Contusio Thoracis) _____	25
II. Ребрени счупвания _____	26
III. Ребрени счупвания по типа „гръден капак“ _____	30
IV. Счупвания на гръдната кост (Fracturae Sterni) _____	39
V. Счупвания на лопатката (Fracturae Scapulae) _____	42
VI. Счупвания на ключицата (Fracturae Clavicule) _____	45
VII. Увреди при закрыта гръдна травма с плеврално ангажиране _____	47
VIII. Белодробни разкъсвания при закрыта гръдна травма _____	61
IX. Белодробен хематом и пневматоцеле при закрыта гръдна травма _____	65
X. Трахео-бронхиални лезии при закрыта гръдна травма _____	68
XI. Увреди на хранопровода при закрыта гръдна травма _____	74
XII. Херниране на бял дроб при закрыта гръдна травма _____	77
XIII. Контузия на миокарда (Contusio Myocardii) _____	79
XIV. Сърдечна тампонада (Hemopericardium) _____	82
XV. Травматични увреди на диафрагмата при закрыта гръдна травма _____	85
XVI. Белодробна контузия при закрыта гръдна травма _____	92
XVII. Лезии на торакалната аорта при закрыта гръдна травма _____	106
XVIII. Остра обструкция на дихателните пътища при закрыта гръдна травма _____	109
XIX. Травматичен хилоторакс _____	111
Показания за спешна торакотомия при пациенти със закрыта гръдна травма _____	113
Плеврален дренаж при пострадали със закрыта гръдна травма _____	116
Закрыта гръдна травма – собствен експериментален модел _____	121
Заключение _____	131
Използвана литература _____	133

Предговор

Важна характеристика на съвременния мирновременен травматизъм е, че органните и тъканни увреди много често са предизвиквани от агенти с голяма сила на телесно въздействие. Това от своя страна обяснява високата честота на съчетаните и множествени увреди, както и честото намиране на пострадалите в състояние на безсъзнание. Друга важна особеност на мирновременния травматизъм е преобладаване на пострадали със закрити травми.

В структурата на съвременния телесен травматизъм, гърдната травма заема второ място по честота (след травматичните увреди на крайниците). Значимо по-висока е честотата на пострадалите със закритата гърдна травма (при запазена цялост на кожата), спрямо тези с откритата. Пораженията при закрита гърдна травма варират от лека контузионна увреда на гърдната стена до състояние на екс-сангвинация при сърдечни и съдови лезии. Тази особеност се обяснява с възможността за увреда на различни органи и структури, локализирани в гърдния кош.

По литературни данни, смъртността при пострадалите със закрита гърдна травма достига 20 – 25%, като при много от тях тя настъпва още на мястото на произшествието. Този факт обяснява големия интерес към проблема „закрита гърдна травма“, което е видно и от огромния брой публикации в периодичната медицинска литература.

Значимостта на проблема „закрита гърдна травма“ познавам много добре като практикуващ хирург, дейността на който по-често е в сферата на спешната хирургия. Това обяснява и моя научен интерес към изучаването на различни аспекти на закритата гърдна травма, резултатите от които съм представил както в редица публикации, така и в успешно реализиран дисертационен труд.

Моята убеденост беше, че под формата на монографичен труд трябва да представя значимостта на проблема „закрита гърдна травма“. Такъв монографичен труд трябва да синтезира както съвременните раз-

бирания, така и собствения ми опит върху този проблем. Монографията вече е факт и на първо място тя е предназначена за обучението на студентите по медицина – онези на които е посветена цялата ми публикационна дейност. Освен това монографията има за цел в синтезиран и систематизиран вид, с много добро илюстриране, да представи проблема „закрита гръдна травма“ пред специализиращите лекари, пред медицинския персонал на централите по спешна медицина, както и пред всеки един който има интерес към спешната торакална хирургия.

И. Новаков